

2200

Warszawa, d. 13/IX 1919.

1453/52
aa

Naczelne Dowództwo W. P.

Oddział II

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ

NACZELNEGO WODZA

W W a r s z a w i e

Sekcja Wojsk.-Dyplomat.

/ SZTAB GENERALNY/

D.No. II096/II

Radio-depesza Demokratycz-
nej Republiki Ukrainskiej
z dn.4/IX 1919.

Przesyła się do wiadomości odpis depechy Republiki

Ukrainskiej z dn.4.IX.b.r.

W.Z.

I Załącznik.

K u l i n s k i m.p.

Za zgodność:

Pułkownik.

4.2
Sef. Sekcji wojsk. Dypl.

D. Raczynski

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 1453/52 dnia 16 / IX 1919 r.

złącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

2.

Następująca depesza została podchwycona przez stację radio-telegraficzną w Brzeżanach : 9/9 o 11/49 h.:

Tłomaczenie z francuskiego.-Zmerynka - 9/9.-Do Panstw Koalicji i do wszystkich Mocarstw Swiata.- Dwa lata ubiegly jak naród ukraiński oświadczył całemu światu swą wolę być niezawisłym i wolnym.Od tego czasu prowadzi on nieuszanną walkę przeciw bolszewikom,komunistom,moskowitom,mimo rozmaitych trudności międzynarodowych,Będąc zupełnie izolowaną,Demokratyczna Republika Ukrainka kontynuowała walkę przeciwko bolszewikom,kładąc ~~XXXXXX~~ zaporę przeciw bolszewickiemu pochodowi na Zachód.Walka ta,która kosztowała niezliczoną ilość ofiar i bardzo wiele materiału ,miała powodzenie,gdyż większa część terytorjum ukraińskiego została uwolniona od najazdu.Wzięcie Kijowa,stolicy Ukrainy,które miało miejsce po krwawych i ciężkich walkach w pamiętnym dniu 30 Sierpnia b.r. o godzinie 6 wiecz.,było szczytem sukcesów świetnej armji Ukraińskiej. Nazajutrz 31 Sierpnia o godzinie 9 rano,ochotnicze oddziały Armji Denikina,ppd dowództwem Generała von Bredowa,wstąpiły bez walk do Kijowa.Wojska Demokratycznej Republiki Ukraińskiej nie miały zamiaru prowadzić walki w ulicach miasta Kijowa, przeciw Wojskom Denikina i nie sprzeciwiały się ich wejściu do miasta,uważając za możliwe uregulowanie tej sprawy w sposób ugodowy i wierząc że wojska Denikina nie mają przyczyny zajmowania miasta,które opuścili bolszewicy przepędzeni przez Wojska Ukraińskie,lecz rzecz miała się inaczej,wzedłszy do Kijowa z większymi siłami wojska Denikina z bronią w rękę zajęły od początku wrogie stanowisko wobec wojsk Demokratycznej Republiki Ukraińskiej.Rozpoczęli natychmiast pojedynczy ogień karabinowy i przystąpili do rozbrajania niektórych oddziałów.Wobec tego wojska ukraińskie w interesie mieszkańców opuściły miasto aby nie dopuścić do walk ulicznych.W ten sposób Armja Denikinska nie zważając na niebezpieczeństwo zagrażające od wspól

nego wroga bolszewików przyjęła od początku za zadanie kompletnego zniszczenia suwerenności demokratycznej Republiki Ukrainskiej, cel dla którego walczyli także bolszewicy. W ten sposób oddziały Denikin weszły do Kijowa bez najmniejszego wysiłku, gdyż bolszewicy rzucili wszystkie swe siły, przeciw wojskom Ukraińskim, odciągając zupełnie front Denikina. Wiedząc dobrze, że Armja Denikina, skierowaną była przeciw bolszewikom i popierana w tym względzie przez Państwa Koalicji, Rząd Demokratycznej Republiki Ukrainskiej poczynił kroki, aby nie dopuścić do walk i dojść do strategicznej ugody z Denikinem w przekonaniu, że jego celem jest walka przeciw bolszewikom rosyjskim, a nie przeciw Armji Ukrainskiej, która dała dowód wytrwałości i stanowczości w walkach z bolszewikami. Jeszcze przed zajęciem Kijowa Nacz. Dow. Armji Ukrainskiej wysłała specjalną delegację z Generałem Omelianowiczem Pawlenką, na czele, w celu rozpoczęcia układów z Armją Denikina. Komenda grupy Armji Denikina w obrębie Kijowa nie zgodziła się na rozpoczęcie układów, oświadczając, że uważa armję Petlury za bolszewicką. Odrzuciła ona w ten sposób kategoryczny wszelkie próby ugody, grożąc aresztowaniem delegacji w razie, gdyby ona próbowała dojść do Komendy Naczelnej Armji Ochotniczej. Równocześnie na terytorjum Ukrainy, zajętem przez Wojska Denikina, Nowe Władze denikinowskie rozpoczęły energiczną pracę przeciw cywilizacji Ukrainskiej. Zabraniają one używania ukraińskiego języka w szkołach, kościołach i instytucjach rządowych i prywatnych starając się wszystkimi siłami zgnieść u ludności poczucie narodowe. Rząd Denikina zrewoltował przeciwko sobie publiczną masę, stwarzając atmosferę wielkiego niezadowolenia, która będzie powodem nowych rozruchów i nowego przelewu krwi, zamiast dojścia do strategicznego porozumienia. W walce przeciw bolszewikom, Denikin pomaga właściwie samym bolszewikom, przez swoją nieogłędą politykę, rozdrabniając swoje siły i nasze i stwarzając przychylne warunki dla nowej propagandy bolszewickiej. Wobec tego, Rząd Demokratycznej Republiki Ukrainskiej protestując w sposób energiczny, przeciw podobnemu stanowisku Armji Denikina, spodziewa się, że Mocarstwa Koalicji w interesie ludzkości wywrą swój wpływ na Denikina i zmuszą go do porozumienia się z Nacz. Dow. Armji Ukrainskiej i do natychmiastowego opuszczenia zajętego przez niego terytorjum Ukraińskiego a następnie do stopniowej dalsz

4.
154

ewakuacji terytorjum Ukraińskiego w miarę jak Armja Ukraińska będzie postępowała naprzód w energicznej walce przeciw anarchii bolszewickiej. Rząd Ukraiński jest przekonany, że rozsądna ugoda ~~z~~ strategiczna między wszystkimi czynnymi siłami w walce przeciw bolszewikom, może jedynie doprowadzić do ostatecznego zwycięstwa i do zupełnego zlikwidowania komunizmu rosyjskiego. Kamieniec -----

Podolski dnia 4 Wrzesnia 1919.

/-/ Prezydent Rady Ministrów Dem. Rep. Uk.

Issak Mazepa

Min. Spraw Zagr.: Andzrej Lewicki

Dow. Frontu Galicyjskiego Oddział II No. 979/II

Glaty, Kapitan